

Tema: Bæredygtigt sammenhængende energisystem

At skabe **bæredygtige energiformer** og koblingen til forbrug/anvendelse. Målrettede investeringer i bæredygtig energi. Mere vedvarende energi. Lav en politik for vedvarende energi og energibesparelser. Sikker investering de næste 5 mia. år. Nogle af vores energikilder er ved at være udtømt. Det skaber arbejdspladser.

Vi har meget landbrug i Region Sjælland. Der udledes meget CO₂. Der bruges mange penge. Plads til nye idéer. Også bruge skrald til at lave energi.

Satsning på vedvarende energi – suppleret med optimering af eksisterende energikilder, herunder oplysning til borgerne. Energiselskaber: sats på vindmøller, alternativ energi. At få opført tilstrækkelige energiproducerende vindmøller med videre.

Det bliver rarere at være her. Arven til vores børn - fremtidige generationer. Det er borgernært og økonomisk fordelagtigt.

Alternativ energiforsyning til bygninger. CO₂-neutral opvarmning af boliger i fremtiden. Stil krav om mere vind- og solenergi. Solenergi bør forefindes i alle boliger. Udvikle alternative varme- og el-løsninger til bygninger.

Det skaber engagement i befolkningen. Og det skaber arbejdspladser. Vedrører alle. Kan bruges som løftestang til at skabe bevidsthed hos befolkningen om klimaudfordringen.

Vi skal begynde at tænke mere miljøbevidst ved nybyggeri. Teknologiudvikling og arbejdspladsskabelse. Forskning og optimering af energi, de rigtige løsninger i boligmassen til opvarmning og el. Videreudvikling og udbredelse af kendte løsninger og forskning inden for nye alternativer. Vi er bagud med udviklingen.

Lovgivning, støtteordninger og bedre information. Målrette afgiftssystemet på energi. Innovation og ny teknologi på byggematerialer med henblik på eksport.

Der er meget at vinde ved energireovering. Hurtig tilbagebetalingstid. Flere arbejdspladser ved øget energireovering. Udnyttelse af biogas til varme i boliger.

Fordi bygninger står for en stor andel af energiforbruget. Det er lavthængende frugter. Det er nemt at tage fat i, det er nemt at opnå resultater. Der er god økonomi i det. Alternativ energi tillader os at bibeholde vores energiforbrug. For at få borgerne til at deltage.

Reducere energiforbruget i eksisterende bygninger. Stort energiforbrug – mange lavthængende frugter, hurtig effekt, der er god økonomi i det. Sparer ressourcer.

Lokalplaner skal være mere fleksible ift. energibesparende foranstaltninger. Borgerne kan mærke det fra dag 1 - det giver afsmittende virkning

Regioner og kommuner skal tage ansvar for egne bygninger.

Klimaudfordringen og mangel på olie kræver **uafhængighed af fossile brændstoffer**. En regional selvforsyning vil reducere CO₂ og give sikker forsyning. Uafhængighed af andre lande. Der er begrænsede ressourcer - vi er nødt til at gøre noget.

Få borgere og virksomheder til at investere i området og tage de rigtige skridt i den rigtige retning. Det er vigtigt at prioritere. Det er dyrt på kort sigt, men billigere på længere sigt. I **kvalificeret rækkefølge** på baggrund af undersøgelser får vi valgt de rigtige løsninger på det rigtige tidspunkt.

Vi skal økonomisere med midlerne, sikre at vi "jyde snusfornuftigt" tager de rigtige beslutninger i den rigtige rækkefølge, fordi det på den lange bane er billigere/mere hensigtsmæssigt.

Tema: Klimavenlige adfærdsændringer

Oplysning, information, motivation, borgerinvolvering

Der er behov for, at borgerne ændrer adfærd og **tænker mere klimavenligt** i hverdagen, bl.a. i måden at forbruge på. Man skal være mindre "lige glad" og udvise samfundssind. Mindre materialisme, vi forbruger for meget. Genanvendelse af ressourcer, forbrug af grønne produkter.

Opnå **viden og forståelse** af hvorfor og hvad man kan gøre. Fokus på at der fx. er et stort skjult energiforbrug i produkterne, herunder som følge af lange transportafstande. Fødevarer og deres klimapåvirkning. Stil samme krav til landbruget som til andre virksomheder og deres produkter.

Mindset og adfærd i vedholdende at arbejde med klima og bæredygtighed. At ændre mindsæt og adfærd er den afgørende udfordring og forudsætning for at tage fat. Vi har det ikke stærkt nok endnu. Uden mindsæt og adfærd er det underordnet, hvor vi tager fat! Vi vil ikke have en ballon med varm luft.

Privat adfærd: Den Nemme - med få ændringer i daglig adfærd kan vi spare op til 30% af energiforbruget. Det betaler sig at forebygge frem for at brandslukke.

Adfærdsændringer er nødvendige – hvordan fik vi rygerne til at holde op, kan man lære af det?

Klimatænkning hele vejen rundt. Alle i deres hverdag - både borgere og virksomheder skal tænke klima i alle beslutninger. Vi vil alle tjene på det. Vi skaber flere arbejdspladser og vi øger viden i regionen. Sammenhængende politik.

Styrkelse af information er forudsætning for udvikling af klimarigtig adfærd. Borgeren skal vide hvad de energirigtige løsninger er. Gør det målbart, nærværende og synligt. Opnå viden og forståelse for hvorfor og hvad man kan gøre. Udbrede til hele regionens befolkning.

Indføre klimaundervisning i folkeskolen samt i ungdomsuddannelserne. Børn har en opdragende effekt på voksne.

Det vigtige er at skabe **incitament**er til holdningsændring. Belønning – hvad der er sparet er tjent. Skabe begejstring over at vi kan gøre en forskel. Bruge både pisk og gulerod. Det skal vise det nytter noget.

Oplysning skal give motivation, man skal kunne se det hjælper her og nu. Det skal ramme alle borgere uanset interesse. Gør det målbart, så er det meget mere synligt. Som ved landsdækkende indsamlinger - gør det nærværende og synligt. Der skal være en belønning for dem, der viser interesse.

Pluk de lavest hængende frugter, der er straks resultater, der er økonomi i det og er derfor motiverende for borgerne. Og det vil skabe arbejdspladser i nærheden af hjemmet

Tilskuds- og fradragsordninger, men de skal være afhængige af påvist effekt. Det skal være overskueligt at gå i gang. Små mål til at nå det store.

I dag er der ikke enkle løsninger for forbrugeren. Det kan ikke betale sig rent økonomisk for den enkelte. Der er ikke nok bevidsthed blandt borgere om fx. affald og genbrug.

Borgerinvolvering. Hvis ikke den almindelige borger er med, sker der ikke noget. Al rigtig forandring kommer nedefra.

Tema: Transport og infrastruktur

Transport er **et område hvor vi rent faktisk kan gøre noget lokalt og regionalt**. Vi er den region, der pendler mest. Vi er afhængige af arbejdspladser uden for regionen. Vi har store afstande og et uhensigtsmæssigt trafikbehov. Transportbehovet bliver stadig større.

Transport er den største energiforbruger og CO₂-udleder. Kø på vejene. For meget varekørsel. Der svines for meget med transport. Kun én i hver bil. Vi skal reducere den individuelle, energikrævende transport.

Mindre transport er tidsbesparende og giver også sundhedsmæssig gevinst – mindre luftforurening, støj og trafikdrab, større trafiksikkerhed. Kan bruges som løftestang for at skabe bevidsthed hos befolkningen.

Udvikle en CO₂ neutral transportsektor. Know how på området kan eksporteres.

Med en bedre **infrastruktur** vil vi få kortere transporttid og mindre belastning af transportnettet. Skabe bedre sammenhæng i regionen, både i forhold til transport af mennesker, af energi, energirigtig transport.

Et nyt transportsystem skal underbygges. Skabe regional sammenhængskraft. Med en bedre infrastruktur vil vi få kortere transporttid og mindre belastning af transportnettet. Lav et bæredygtigt transport og trafiksystem.

Gør det nemt at være pendler, stationsparkering og busser i nødspor. Udbygning af tværgående trafik.

Brug skibstrafik til erhvervstransport, i stedet for lastbiler. Lastbiler væk fra vejene. Mere gods også på skinner. Men tankskibs-transporten er storforbruger af energi og stor udleder af CO₂. Vi har mange jernbaner, moderniser disse. Det er både til transport af varer og mennesker.

Offentlig transport – er for dyr og får dårlig. Skal udvikles. Det rammer alle i Region Sjælland pga. manglende kollektiv trafik. Hvorfor bliver det kun dyrere og dyrere at benytte tog og bus? Mindre privatbilisme - og mere kollektiv transport. Investér i effektiv kollektiv transport.

Mere kollektiv trafik for at nedbringe mængden af CO₂ udslip. Busser og tog skal køre på alternative, CO₂ venlige drivmidler. Mindre tidsspilde ved kortere transporttid. Politikerne skal tage os alvorligt. Kollektiv trafik skal være tiltrækkende. Gratis offentlig transport.

Flytte borgere fra bil til offentlig transport. Omlægning af den kollektive trafik. Mere kollektiv trafik giver mulighed for at bosætte sig i yderområder samt mulighed for arbejdspladser. Opdrage folk til at bruge offentlig transport.

Kortlægning af "borgernes trækruter", dvs. kørselsbehov. Etablere et busspor på motorvejene, særskilte busbaner, eller togspor.

CO₂-neutral transport i region og i kommuner og i trafikselskaber.

Byudviklingen i regionen passer ikke til udbygningen af transportnettet. Udvikle gode og attraktive stationsnære områder, giver bedre mulighed for at bruge den kollektive transport.

Arbejde og bolig kan hænge tættere sammen. Stor pendling giver et uhensigtsmæssigt transportbehov. Udvikle regionale arbejdspladser, så folk bliver i regionen.

Dilemmaer: land/by, livsform, adfærd, struktur.

I fremtiden flere hjemmearbejdspladser. Satellitkontorer med arbejdsfællesskab.

El-biler i det offentlige - test, afprøvning, synliggørelse. Elbil til motorvejen - fælles bus uden stop før den når endestationen.

Tema: Udvikling af klimateknologi

Teknologisk udvikling er forudsætning for at tackle klimaudfordringen. Og den skaber arbejdspladser.

Skabe vilkår der gør det attraktivt at være i Region Sjælland, gode vilkår for udvikling indenfor byggeri og landbrug, fx biogas. Det er på dette område, vi vinder mest på lang sigt. Særlig relevant for landbruget. Man kan anvende forskellige affaldsstoffer.

Målrettede investeringer i bæredygtig energi – forskning, borgernært, økonomisk fordelagtigt.

At gøre energieffektive og klimavenlige teknologier kendte og tilgængelige. Hvis teknologien bliver økonomisk attraktiv kan den også udbredes til fattigere lande.

Teknologierne skal være økonomisk rentable.

Udvikle alternativ varme- og el-løsninger til bygninger. Det er let at gå til, det skaber et engagement i befolkningen, det skaber arbejdspladser.

Udvikle ny teknologi – affaldsgenvinding. Møller i nedløbsrør. Bølgekraft. Klimaprodukter af høj kvalitet. Skabe produkter af affaldsprodukter fra industrien.

Fremme af energieffektive og klimavenlige teknologier. Udfordringen er at give borgere og virksomheder, herunder landbrug, kendskab til nye teknologier, så de bliver brugt.

Vigtigt at gøre teknologierne tilgængelige. For at de kan blive anvendt i praksis af regionens borgere og virksomheder. Behov for nye teknologier - bl.a. kollektive transportsystemer og ift. byggeri. Fokus på eksisterende byggeri (ikke kun på nybyggeri)

Arbejdskraften skal uddannes inden for cleantech området for at tilgodese nye virksomheder inden for sektoren i regionen.

Innovative løsninger. At udvikle innovative løsninger indenfor energiforbrug og transport og skabe arbejdspladser. Innovation er et varm-luftsord, men som eksempel kan nævnes et bus-spor på motorvejene eller udvikling af et dansk energi-lager-net.

Fordi vores energi - og transportforbrug tilsammen udleder langt det meste CO₂. Fordi Danmark er i en økonomisk krise som vi også må tage alvorligt.

Erhvervsudvikling med miljø- og energifremmende virksomheder. Der skal skabes rum for erhverv, der har fokus på energibesparende teknologier. Gode erhvervsmuligheder i nye teknologier, fx elbiler så de bliver mere attraktive.

Mere offentlig-privat samarbejde, fx om fjernvarme.

Etablere en strømturbine i bunden af Øresund (i den dybe sejlrende), da der jo næsten altid her er meget strøm. Tilbyd regionen som testområde for klimavenlige idéer. De store bilfirmaer kunne prøve små el-busser over tid – de kan få en rute hver.

Lav testområder i regionen med videnscenter, innovation, udvikling og forskning + fusionsenergi-anlæg. Få gang i havvindmøller – køb Vestas gamle fabrik og byg selv.

Tema: Det offentliges rolle

Motivere borgere til at gøre en indsats for at vende udviklingen. Det offentlige skal vise vejen og gå foran.

Det er vigtigt at **udbrede viden** til hele regionens befolkning. Det betaler sig at forebygge frem for at brandslukke. Det virker på flest mulige.

Politikerne skal gå foran med forandringer og være gode eksempler for befolkningen med energivenlige love og indsatser.

Gå foran med rollemodel-projekter bl.a. i offentlige bygninger. Fx energibesparelser i offentlige bygninger – det er et område, der batter meget. Hvis regionen gør noget, så vil borgerne også være med, det smitter.

Skal være forbillede og det gode eksempel. Det kommende supersygehus i Køge skal bygges energivenligt, et nul-energi sygehus.

CO₂-neutral energiforbrug i regionens og kommunernes egen transport og trafiksselskaber og bygninger. Tage ansvar for egen transport og bygninger.

Det offentlige skal gå forrest, bl.a. ved at stille krav til dem, det offentlige køber ydelser af, fx trafiksselskaber. Ved at sætte krav til sig selv skaber det forbedringer generelt i samfundet og producenter retter ind.

Regionens indsats skal være mere synlig. Der skal fx være klimaambassadører, der kan fortælle om regionens initiativer på energiområdet. Mere fokus på synlige resultater i det hele taget. Oplys hvordan og hvornår klimamålene er nået!

Regional kampagne med oplysning om regionens CO₂ forbrug.

Det offentlige skal have en mere aktiv rolle, bl.a. gennem fleksible love, regler, lokalplaner m.m. Skal være samlingspunkt for informationer.

De skal være det koordinerende led ift viden, kompetencer og erfaringer og overblik. Skal være det gode eksempel. Skal være et forbillede.

Regionen kan med fordel **sætte rammer og facilitere** en proces, hvor virksomheder og det offentlige mødes og diskuterer løsninger og finder ud af hvem der skal udføre dem.

Det offentlige skal være medspillere i forhold til borgerne - skal lytte og inddrage borgerne.

Motivere borgerne til at handle bæredygtigt. Motivere borgere til at gøre en indsats for at vende udviklingen.

At få engageret folk. Forståelse af fælles ansvar, vigtigheden af at trække samme vej, forstå og acceptere forandringer og nye regler.

Lave fleksible love og regler og lokalplaner med plads til energisparende foranstaltninger. Der er for mange restriktioner for energirigtige huse.

Skabe **incitament**er til **holdningsændringer**. Understøtte klimaudviklingsprojekter, der popper op hos borgerne – konkurrence om den bedste idé.

Og lav en bæredygtighedspris som belønner og fremhæver særlige og inspirerende bæredygtige tiltag hos borgere. Konkurrence mellem byområder.